

ZARZĄDZENIE NR 13/2024

Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach
z dnia 09.08.2024 r.

w sprawie wprowadzenia Standardów Ochrony Małoletnich w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach.

Na podstawie art. 7 pkt 6 ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 1606) oraz art. 22b i 22c ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 560)

Zarządzam, co następuje:

§1

Wprowadzam do stosowania Standardy Ochrony Małoletnich w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach, które stanowią załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Wyznacza się Zastępcę Dyrektora – Panią Elżbietę Kop Ostrowską do:

- a) wdrożenia oraz monitorowania realizacji postanowień Standardów ochrony małoletnich,
- b) ewaluacji i raportowania, w razie konieczności opracowania zmian w Standardach Ochrony Małoletnich.

§ 3

Zobowiązuję pracowników, współpracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach oraz rodziny zastępcze do zapoznania się i stosowania Standardów Ochrony Małoletnich w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach. Potwierdzenie zapoznania się z zarządzeniem następuje poprzez złożenie oświadczenia wg wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do Standardów Ochrony Małoletnich w Chojnicach.

§ 4

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Chojnicach
mgr Andrzej Plata

Faint, illegible text at the bottom of the page, possibly a signature or a reference number.

Załącznik
do Zarządzenia nr 13/2024
z dnia 09.08.2024 r.
Dyrektora PCPR Chojnice

Standardy Ochrony Małoletnich w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach

Chojnice 2024

Spis treści

Rozdział I.	
Informacje ogólne.....	3
Rozdział II.	
Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy dziećmi a pracownikami, współpracownikami, rodzinami zastępczymi	4
Zasady udzielania porad specjalistycznych przez psychologa, pedagoga, pracowników i współpracowników PCPR, zwanych dalej specjalistą	7
Kontakty pracowników PCPR z dziećmi poza godzinami pracy	7
Relacje między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone	8
Rozdział III.	
Procedury interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia dziecka lub posiadania informacji o możliwości krzywdzenia małoletniego	9
Rozdział IV.	
Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych małoletniego i zasady dostępu do Internetu	11
Rozdział V.	
Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników PCPR	12
Rozdział VI.	
Informacje końcowe	14
WAŻNE NUMERY	14

Podstawy prawne:

1. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy.
2. Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym.
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
4. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
5. Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych.
6. Konwencja o prawach dziecka.
7. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty oraz formularzy „Niebieska karta”.

Rozdział I

Informacje ogólne

§ 1

Ilekcroć w dokumencie **Standardy Ochrony Małoletnich**, zwanych dalej: **Standardami** jest mowa o:

- 1) Pracownikowi – należy przez to rozumieć każdą osobę zatrudnioną na podstawie umowy o pracę w PCPR;
- 2) Współpracownikowi - należy przez to rozumieć każdą osobę zatrudnioną na podstawie umowy cywilnoprawnej, jeśli w ramach powierzonych zadań kontaktuje się z dziećmi, z wyłączeniem zawodowych rodzin zastępczych i osób prowadzących rodzinny dom dziecka.
- 3) Małoletnim/ dziecku – należy przez to rozumieć każdą osobę do ukończenia 18 r.ż. przebywającą w pieczy zastępczej lub każde dziecko, które korzysta z usług PCPR;
- 4) Dyrekcji – należy przez to rozumieć osobę zatrudnioną w PCPR na stanowisku Dyrektora PCPR oraz Zastępcy Dyrektora PCPR;
- 6) Rodzinie zastępczej – to rodziny zastępcze spokrewnione, niezawodowe, zawodowe oraz osoby prowadzące rodzinny dom dziecka, które zostały ustanowione rodziną zastępczą przez sąd opiekuńczy i funkcjonują na terenie powiatu chojnickiego (w przypadku rodzin zastępczych zawodowych i rodzinnych domów dziecka również poza powiatem chojnickim), ale nie są pracownikami etatowymi PCPR;
- 7) Krzywdzeniu dziecka - należy przez to rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę lub innego małoletniego lub zagrożenie dobra lub zdrowia dziecka, w tym jego zaniedbywanie.
- 8) Danych osobowych dziecka – należy przez to rozumieć wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka.

§ 2

1. Pracownicy, współpracownicy, dzieci i rodziny zastępcze znają i stosują Standardy przyjęte w jednostce. Dokument upowszechniany poprzez wgląd w wersję wydrukowaną, w sekretariacie PCPR i biurze Zastępcy Dyrektora PCPR oraz gabinecie psychologicznym, a także poprzez zamieszczenie na stronie internetowej PCPR, tablicy ogłoszeń.

2. Pracownicy, współpracownicy oraz rodziny zastępcze poświadczają zapoznanie się ze Standardami i zobowiązują do przestrzegania jego postanowień w drodze Oświadczenia, którego wzór stanowi **załącznik nr 1** do Standardów. W/w oświadczenia przekazuje i zbiera od pracowników i współpracowników osoba przygotowująca w PCPR projekt umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej, od rodzin zastępczych pracownik odwiedzający w środowisku daną rodzinę, a gromadzi oświadczenia Zastępca Dyrektora PCPR;

3. W jednostce nadzór nad realizacją Standardów prowadzi osoba zatrudniona na stanowisku Zastępcy Dyrektora PCPR, do obowiązków której należy także:

- 1) Koordynowanie procedury opisanej w Rozdziale III Standardów;
- 2) monitorowanie Standardów i przedstawienia wniosków z powyższego Dyrektorowi PCPR;
- 3) reagowanie na sygnały naruszenia Standardów i informowanie Dyrektora PCPR o ewentualnych naruszeniach;
- 4) zapoznawanie pracowników, współpracowników PCPR ze Standardami, udzielanie wyjaśnień, zbieranie informacji o konieczności szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej;

4. W czasie nieobecności w pracy Zastępcy Dyrektora jego obowiązki w zakresie opisanym w § 2 Rozdziału I oraz Rozdziale III Standardów przejmuje Dyrektor PCPR.

Rozdział II

Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy dziećmi a pracownikami, współpracownikami, rodzinami zastępczymi

§ 3

1. Naczelną zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez pracowników, współpracowników i rodziny zastępcze jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie, a realizując te cele działają oni w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych PCPR oraz swoich kompetencji.

2. Pracownicy, współpracownicy i rodziny zastępcze monitorują sytuacje i dobrostan dziecka, dbają o bezpieczeństwo dzieci, reagują na symptomy krzywdzenia dziecka, wykorzystując także te opisane w załączniku nr 2 do Standardów.

3. W ramach dbałości o etykę i doskonalenie warsztatu pracy pracownicy PCPR podejmują dalsze kształcenie i superwizje.

4. Pracownik, współpracownik i rodzina zastępcza traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność i potrzeby.
5. Nie wolno ujawniać informacji wrażliwych dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci. Obejmuje to wizerunek dziecka, informacje o jego sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
6. Metody dyscyplinowania rodzina zastępcza dobiera adekwatnie do wieku i poziomu rozwoju. Metody te nie mogą naruszać godności i nietykalności osobistej (zakaz stosowania kar fizycznych).
7. Niedopuszczalne jest stosowanie wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie.
8. W komunikacji z dziećmi pracownik, współpracownik i rodzina zastępcza zachowuje cierpliwość i szacunek, udziela im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i danej sytuacji. Daje prawo do odczuwania i mówienia o swoich emocjach, do wyrażania własnego zdania oraz prawo do bycia wysłuchanym.
9. Pracownicy, współpracownicy i rodziny zastępcze wspierają dzieci w pokonywaniu trudności. Pomoc uwzględnia w szczególności: umiejętności rozwojowe dzieci i młodzieży, możliwości wynikające z niepełnosprawności oraz specjalnych potrzeb edukacyjnych.
10. Pracownicy, współpracownicy i rodziny zastępcze podejmują działania wychowawcze mające na celu kształtowanie prawidłowych postaw – wyrażanie emocji w sposób niekrzywdzący innych, niwelowanie zachowań agresywnych, promowanie zasad „dobrego wychowania”.
11. Podejmując decyzje dotyczące dziecka, pracownik, współpracownik czy rodzina zastępcza informuje je adekwatnie do jego wieku i stara się brać pod uwagę jego oczekiwania.
12. Jeśli pracownik, współpracownik lub rodzina zastępcza nawiązuje relację z dziećmi, każdorazowo rozważają, czy reakcja, komunikat bądź działanie wobec dziecka są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych dzieci. Należy działać w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji zachowania.
13. Pracownikowi, współpracownikowi i rodzinie zastępczej nie wolno zachowywać się w obecności dzieci w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec dziecka relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).

14. Nie wolno nawiązywać z dzieckiem jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych ani składać mu propozycji o nieodpowiednim charakterze. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie dzieciom treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę.

15. Istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z dzieckiem może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu: gdy jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie, uwzględnia wiek dziecka, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Nie można jednak wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego dziecka może być nieodpowiednie wobec innego.

16. Pracownik, współpracownik i rodzina zastępcza kieruje się zawsze swoim profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję dziecka na kontakt fizyczny (np. przytulenie) i zachowując świadomość, że nawet przy dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez dziecko lub osoby trzecie. Zawsze trzeba być przygotowanym na wyjaśnienie swoich działań.

17. Nie wolno dotykać dziecka w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.

18. Należy zachować szczególną ostrożność wobec dzieci, które doświadczyły nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że dziecko będzie dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi. W takich sytuacjach należy reagować z wyczuciem, jednak stanowczo i pomóc dziecku zrozumieć znaczenie osobistych granic.

19. W sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec dziecka, wykonywanych przez rodzinę zastępczą należy unikać innego niż niezbędny kontaktu fizycznego z dzieckiem. Dotyczy to zwłaszcza pomagania dziecku w ubieraniu i rozbieraniu, wykonywaniu czynności higienicznych, jedzeniu, przewijaniu i w korzystaniu z toalety.

20. Rodzina zastępcza może wykonywać czynności pielęgnacyjne wykraczające poza zakres standardowej opieki stosownej do wieku dziecka lub gdy czynności te wykonywane są bez zgody dziecka, tylko i wyłącznie jeśli ich niewykonanie grozi pogorszeniem stanu zdrowia dziecka. Obowiązkiem rodziny zastępczej jest niezwłoczne poinformowanie koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej lub innego pracownika odwiedzającego rodzinę, jaka to jest czynność, dlaczego

jest wykonywana, na czyje polecenie i w jaki sposób. Pracownik ten zobowiązany jest do sporządzenia stosownej notatki z powyższego i dołączenie jej do dokumentacji dziecka.

Zasady udzielania porad specjalistycznych przez psychologa, pedagoga, pracowników i współpracowników PCPR, zwanych dalej specjalistą

§ 4

1. Specjalistę podczas prowadzenia poradnictwa, zajęć grupowych obowiązuje szeroko rozumiana etyka zawodowa, uwzględniająca wzajemny szacunek, empatię, zachowanie tajemnicy zawodowej, a zadania te prowadzi w sposób przystępny dla określonego dziecka, nie zmusza do żadnych wypowiedzi czy czynności, a o sposobie prowadzenia zajęć informuje opiekunów prawnych dziecka czy rodzinę zastępczą.
2. Specjaliści prowadzą poradnictwo i zajęcia w sposób zapewniający poczucie bezpieczeństwa dziecku.
3. Specjaliści nie inicjują, ani nie wymuszają na dziecku ćwiczeń/zachowań ruchowych i dotykowych. W przypadku celowych ćwiczeń fizycznych (np. relaksacja, oddechowce) podejmują je w przypadku wyraźnej zgody dziecka, nigdy nie przekraczają one granic związanych stricte z ćwiczeniem. Specjaliści tłumaczą dziecku wykonywane czynności, pytają o jego poczucie komfortu w danej chwili.
4. Specjaliści nie wykorzystują dziecka do uzyskiwania informacji wybiegających poza tematykę spotkań, nie wykorzystują znajomości z nim do przekazywania informacji osobom trzecim, nie przyjmują korzyści majątkowych od rodziny i samego dziecka, chyba że mają charakter symboliczny (rysunek, praca własna plastyczna dziecka, pamiątka).

Kontakty pracowników PCPR z dziećmi poza godzinami pracy

§ 5

1. Co do zasady kontakt z dziećmi powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów edukacyjnych lub wychowawczych, a jeśli zachodzi konieczność spotkania z dziećmi poza godzinami pracy, należy poinformować o tym dyrekcję oraz rodzica/opiekuna prawnego.

2. Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z dziećmi i rodzinami zastępczymi poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-mail, telefon służbowy, komunikator).
3. Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli dzieci i rodzice/opiekunowie prawni dzieci są osobami bliskimi wobec pracownika) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych dzieci, ich rodziców oraz opiekunów.

Relacje między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone

§ 6

1. Małoletni mają prawo do życia i przebywania w bezpiecznym środowisku. Pracownicy, współpracownicy i rodziny zastępcze chronią ich i zapewniają im bezpieczeństwo.
2. Małoletni mają obowiązek przestrzegania ogólnie obowiązujących zasad i norm zachowania stosownie do wieku i poziomu rozwoju.
3. Rodzina zastępcza oraz pracownik lub współpracownik uczy dzieci i modeluje właściwe zachowania i stosunki między małoletnimi, nie dają przyzwolenia na stosowanie jakiegokolwiek przemocy względem siebie.
4. Małoletni mają prawo do własnych poglądów, ocen i spojrzenia na świat oraz wyrażania ich, pod warunkiem, że sposób ich wyrażania wolny jest od agresji i przemocy oraz nikomu nie wyrządza krzywdy.
5. Bez względu na powód, agresja i przemoc fizyczna, słowna lub psychiczna wśród małoletnich nigdy nie może być przez nich akceptowana lub usprawiedliwiona.
6. Do niedozwolonych zachowań małoletnich względem siebie, które podlegają zgłoszeniu i zasadom określonym w rozdziale III zalicza się m.in. tj. :
 - 1) nagminne i bezprzyczynowe stosowanie agresji i przemocy wobec innych małoletnich lub opiekunów;
 - 2) stwarzanie niebezpiecznych sytuacji w jednostce czy domu rodzinnym, np. rzucanie przedmiotami, przynoszenie ostrych narzędzi, innych niebezpiecznych przedmiotów i substancji (środków pirotechnicznych, łańcuchów, noży, zapalniczek);
 - 3) celowe zachowania zagrażające zdrowiu bądź życiu;
 - 4) rozprowadzanie i zażywanie narkotyków/ środków odurzających/ NSP;
 - 5) znęcanie się (współudział w znęcaniu się, zorganizowana przemoc, zastraszanie);

6) fotografowanie, nagrywanie dźwięku lub filmowanie zdarzeń z udziałem innych osób bez ich zgody (cyberprzemoc).

Rozdział III

Procedury interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia dziecka lub posiadania informacji o możliwości krzywdzenia małoletniego

§ 7

1. W każdym przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka lub posiadania informacji o możliwości krzywdzenia małoletniego, także zgłoszonego przez rodzinę zastępczą, pracownik PCPR zobowiązany jest do sporządzenia notatki służbowej (wzór notatki to **załącznik nr 3**) i niezwłocznego przekazania tej notatki do Zastępcy Dyrektora, a w razie jego nieobecności w pracy do Dyrektora. Notatka powinna zawierać informacje dotyczące wyglądu, zachowania, stanu fizycznego i psychicznego dziecka, zgłaszanych dolegliwości, cytaty jego wypowiedzi oraz okoliczności sporządzenia notatki (miejsce, data, świadkowie).
2. Niektóre niepokojące objawy mogące wskazywać na stosowanie przemocy wobec dziecka ujęte zostały w **załączniku nr 2** do niniejszych Standardów.
3. W przypadku podejrzenia, że życie małoletniego jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu każdy pracownik, współpracownik lub rodzina zastępcza ma obowiązek poinformować odpowiednie służby (Policja, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112 lub 998 (pogotowie). Poinformowania służb dokonuje pracownik, współpracownik lub rodzina zastępcza, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu i niezwłocznie powiadamia Dyрекcję jednostki, a następnie sporządza notatkę, o której mowa w ust. 1.
4. Osoba, która otrzymała notatkę (Zastępca Dyrektora lub Dyrektor) dokonuje odpowiedniego wpisu do „Rejestru zgłoszonych podejrzeń krzywdzenia małoletniego” (zwany dalej „Rejestrem zgłoszeń”, którego wzór stanowi **załącznik nr 4**) oraz wybiera członków zespołu ds. interwencji, zwanym dalej ZI i wyznacza termin jego posiedzenia. W skład ZI mogą wejść: Dyrekcja, psycholog, pedagog, pracownik odwiedzający rodzinę zastępczą, w której przebywa dziecko doświadczające krzywdzenia oraz inne osoby mające wiedzę o krzywdzeniu dziecka, np. rodzina zastępcza, w której on przebywa, jeśli to nie ona jest potencjalnym sprawcą przemocy.

5. ZI:

1) wyznacza osobę do przeprowadzenia rozmowy z dzieckiem i/lub niekrzywdzącym opiekunem, pracownikiem czy z innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej dziecka;

2) ustala przebieg zdarzenia oraz plan działania mający na celu zapewnienie dziecku wsparcia i poczucia bezpieczeństwa lub/oraz plan działań z rodziną zastępczą lub możliwości zmiany jego środowiska zastępczego;

3) (w przypadku, gdy o krzywdzenie podejrzewany jest inny małoletni) organizuje spotkanie/a z jego przedstawicielem ustawowym lub rodziną zastępczą, w której przebywa małoletni przekazuje informacje o zdarzeniu, poczynionych ustaleniach oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia;

4) podejmuje decyzję o zgłoszeniu podejrzenia krzywdzenia małoletniego do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja lub sąd rodzinny, zespół interdyscyplinarny);

5) poczynione ustalenia dokumentuje na karcie interwencji, stanowiącej **załącznik nr 5** do niniejszych Standardów.

6. W przypadku, gdy zgłoszono krzywdzenie dziecka przez pracownika lub współpracownika Centrum, ZI wnioskuje do dyrekcji PCPR o natychmiastowym odsunięciu tej osoby od wszelkich form kontaktu z dziećmi do czasu wyjaśnienia sprawy, czy podjęcia innych działań wynikających z Kodeksu pracy. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony dyrekcji Centrum, osoba, która dostrzegła krzywdzenie lub do której zgłoszono podejrzenie krzywdzenia - zawiadamia Starostę, a w razie jego nieobecności innego Członka Zarządu Powiatu.

7. W przypadku, gdy pracownik PCPR uzyskał informację, iż inna instytucja (np. szkoła, organizator wycieczki) powzięła informację o możliwości popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka przebywającego w pieczy zastępczej powiadamia o tym fakcie Zastępcę Dyrektora, który dokonuje wpisu w rejestrze zgłoszeń (Załącznik Nr 4).

8. Wszyscy pracownicy, współpracownicy, rodziny zastępcze i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu małoletniego lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

Rozdział IV
Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych małoletniego
i zasady dostępu do Internetu

§ 8

1. Jednostka zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych dzieci zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
2. Upublicznienie przez pracownika, współpracownika / rodzinę zastępczą wizerunku dziecka utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego dziecka. Pracownikowi, współpracownikowi / rodzinie zastępczej nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów czy innym osobom utrwalania wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) bez pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego dziecka.
3. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak: zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodzica lub opiekuna prawnego na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana.
4. Zgoda rodziców/opiekunów prawnych na wykorzystanie wizerunku ich dziecka jest tylko wtedy wiążąca, jeśli dzieci i rodzice/opiekunowie prawni zostali poinformowani o sposobie wykorzystania zdjęć/nagrań i ryzyku wiążącym się z publikacją wizerunku.
5. Małoletni mają prawo zdecydować, czy ich wizerunek zostanie zarejestrowany i w jaki sposób zostanie przez nas użyty. Rodzina zastępcza za zgodą dziecka może wykonać zdjęcie czy nagranie z aktywności dziecka, codziennego życia, celebracji świąt, dokumentowaniu sukcesów itp., ale nie może tych zdjęć w jakikolwiek sposób upubliczniać. Wszystkie dzieci znajdujące się na zdjęciu/naganiu muszą być ubrane, a sytuacja zdjęcia/nagrania nie jest dla dziecka poniżająca, ośmieszająca ani nie ukazuje go w negatywnym kontekście.
6. Na terenie PCPR dzieci nie mają swobodnego dostępu do Internetu, pracownicy PCPR nie udostępniają swoich komputerów do powyższego.
7. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej rozmowy pracownik jednostki uzyska informację, że dziecko jest krzywdzone w sieci, podejmuje działania opisane w rozdziale III.

Rozdział V

Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników PCPR

§ 9

1. PCPR dba, aby pracownicy i współpracownicy posiadali odpowiednie kwalifikacje do pracy z dziećmi, wymagane w przepisach prawa. Aby sprawdzić powyższe jednostka żąda danych (w tym dokumentów) dotyczących wykształcenia, kwalifikacji zawodowych, przebiegu dotychczasowego zatrudnienia kandydata do pracy. Dodatkowo kandydat może przedłożyć referencje od poprzedniego pracodawcy lub o podanie kontaktu do osoby, która takie referencje może wystawić.

2. W PCPR każdy pracownik i współpracownik mający kontakt z dzieckiem oraz rodzina zastępcza na podstawie przepisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej weryfikowany jest w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym.

Aktualizacji danych w w/w rejestrze w przypadku rodzin zastępczych dokonuje się przed każdą oceną rodziny zastępczej, a w przypadku pracowników etatowych PCPR raz na dwa lata.

3. Ponadto Dyrektor PCPR przed nawiązaniem stosunku pracy, niezależnie od podstawy nawiązania stosunku pracy oraz terminu jej trwania lub przed dopuszczeniem osoby do działalności związanej z kontaktem z dziećmi uzyskuje informacje z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.

4. Osoba, o której mowa w ust. 3, posiadająca obywatelstwo innego państwa niż Rzeczpospolita Polska, ponadto przedkłada PCPR informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi.

5. Osoba, o której mowa w ust. 3, składa w PCPR oświadczenie o państwie lub państwach, w których zamieszkiwała w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczpospolita Polska i państwo obywatelstwa, oraz jednocześnie przedkłada w PCPR informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi.

6. Jeżeli prawo państwa, o którym mowa w ust. 4 lub 5, nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, przedkłada się informację z rejestru karnego tego państwa.

7. W przypadku gdy prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja, o której mowa w ust. 4–6, nie przewiduje jej sporządzenia lub w danym państwie nie prowadzi się rejestru karnego, osoba, o której mowa w ust. 1, składa w PCPR oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.

8. Oświadczenia, o których mowa w ust. 5 i 7, składane są pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Wzory oświadczeń stanowią **załącznik nr 6 i nr 7** do standardów.

9. Wykonanie obowiązków, o których mowa w ust. 3–8, nie jest wymagane przed dopuszczeniem do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi, członka rodziny małoletniego, lub osoby znanej osobiście rodzicowi małoletniego albo przedstawicielowi ustawowemu małoletniego, gdy jest ona wykonywana w stosunku do małoletniego dziecka, którego rodzic albo przedstawiciel ustawowy są dopuszczającymi do działalności.

10. Wydruki, oświadczenia, o których mowa w ust. 2 do ust. 6 są przechowywane w aktach osobowych pracownika etatowego PCPR i za ich gromadzenie odpowiada pracownik wyznaczony do prowadzenia kadr PCPR.

11. W przypadku rodzin zastępczych i osób zatrudnionych do pomocy w rodzinie zastępczej oświadczenia gromadzone są odpowiednio w teczce rodziny zastępczej oraz osoby do pomocy i za ich gromadzenie odpowiada właściwy dla danej rodziny zastępczej koordynator rodzinnej pieczy zastępczej.

Rozdział VI

Informacje końcowe

§ 10

1. Zastępca Dyrektora raz na 2 lata przeprowadza ankietę monitorującą poziom realizacji Standardów, którą uzupełniają wszyscy pracownicy PCPR oraz zawodowe rodziny zastępcze i chętne pozostałe rodziny. Wzór ankiety stanowi **Załącznik nr 8** do Standardów.

2. Zastępca Dyrektora na podstawie zebranych ankiet sporządza raport z monitoringu, który następnie przekazuje Dyrektorowi PCPR.

3. Dyrektor PCPR po zapoznaniu się z raportem podejmuje decyzję o wprowadzeniu lub nie zmian do Standardów, które po ewentualnej aktualizacji ogłaszane są w sposób ujęty w rozdziale I

4. Wersja skrócona Standardów dla małoletnich stanowi **Załącznik nr 9**.

WAŻNE NUMERY

§ 11

1. Jeśli jesteś osobą, która doświadcza przemocy lub jesteś świadkiem takich zachowań i nie wiesz, w jaki sposób zareagować lub nie jesteś pewien czy to, co widzisz, jest przestępstwem, możesz skontaktować się z osobami, które w sposób profesjonalny zajmują się problematyką przemocy:

- 1) 112 – ogólny numer alarmowy. Pracownik numeru przekieruje twoje zgłoszenie do odpowiednich służb ratunkowych – policji, straży pożarnej lub pogotowia ratunkowego,
- 2) 997 – numer alarmowy policji. Zadzwoń do najbliższej jednostki.

Numery alarmowe 112 i 997 są czynne całą dobę

- 3) 800 120 002 – Ogólnopolskie pogotowie dla ofiar przemocy w rodzinie. Podejrzenie stosowania przemocy można także zgłosić w Ośrodku Pomocy Społecznej właściwym dla miejsca zamieszkania.

2. W sytuacji, kiedy niepokojące wydarzenia dotyczą dziecka, jest zagrożone jego zdrowie lub życie albo widoczne są oznaki zaniedbania, można powiadomić o tym Sąd Rejonowy w Chojnicach, Wydział III Rodzinny i Nieletnich ul. Młyńska 30, tel. 52 3952792/ 52 3952 793.

**OŚWIADCZENIE O ZAPOZNANIU SIĘ
ZE STANDARDAMI OCHRONY MAŁOLETNI
W POWIATOWYM CENTRUM POMOCY RODZINIE W CHOJNICACH**

Ja niżej podpisana/y:

oświadczam, że zapoznałem(-am) się ze Standardami Ochrony Małoletnich obowiązującymi w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach i zobowiązuję się do stosowania i przestrzegania treści Standardów.

.....
(data i czytelny podpis Pracownika/ współpracownika/ rodzica zastępczego)

Niektóre niepokojące objawy mogące wskazywać na stosowanie przemocy wobec dziecka

„Brak oznak i objawów stosowania przemocy nie oznacza, że dziecko nie doświadcza krzywdzenia. W niektórych przypadkach przemoc nie pozostawia widocznego śladu. Obecność niektórych oznak i symptomów nie musi być dowodem na to, że doszło do przemocy wobec dziecka. Należy je traktować jako podstawę do rozważenia, czy dziecko nie jest krzywdzone. Jednocześnie istnieją objawy, które w wysokim stopniu uprawdopodobniają, że powstały w wyniku stosowania przemocy” (cyt. Standardy ochrony dzieci w jednostkach medycznych –autor Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę)

Niepokojące objawy to m.in.:

- Widoczne obrażenia ciała dziecka; w tym rany, liczne siniaki, oparzenia itp.
- Niewiarygodne wyjaśnienia obrażeń przez dziecko lub opiekuna/rodzica;
- Dziecko jest brudne, ma brudne ubrania, nieprzyjemnie pachnie;
- Dziecko ma wyraźne pogorszenie wyników w nauce, często jest nieobecne w szkole lub przedszkolu;
- Dziecko nie otrzymuje regularnych posiłków, jest głodne, kradnie posiłki;
- Dziecko nie otrzymuje odpowiedniej opieki medycznej (wizyty u lekarza, leki itp.) lub pielęgnacyjnej; Niewytłumaczalna zwłoka opiekunów w zgłoszeniu się do lekarza;
- Dziecko przebywa poza domem w późnych godzinach lub rodzic/opiekun nie interesuje się gdzie przebywa jego dziecko;
- Wyraźna zmiana w zachowaniu dziecka, którą trudno wyjaśnić stanem zdrowia czy okolicznościami;
- Dziecko jest wychudzone, osłabione;
- Ubiór dziecka jest nieadekwatny do pory roku lub pogody lub nieadekwatne do pogody zakrywanie ciała przez dziecko;
- Niechęć dziecka do rozbierania się, przebierania;
- Dziecko boi się rodzica/ opiekuna, boi się powrotu do domu lub boi się kontaktu, odwiedzin danej osoby;
- Dziecko gwałtownie uchyla się przed dotykiem innej osoby;
- Dolegliwości psychosomatyczne – np. bóle głowy, brzucha, nudności;
- Dziecko ma wyraźne inne zachowanie w obecności rodzica/opiekuna niż w obecności innych osób;
- Moczzenie, moczzenie nocne, zanieczyszczanie kałem;
- Dziecko boi się ciemności/ zamkniętych pomieszczeń;
- Problemy ze snem, koszmary, lęk przed zasypianiem;
- Nieadekwatne do wieku zainteresowanie seksem;
- Otarcia, bolesność w okolicach narządów płciowych czy odbytu;
- Ucieczki z domu lub samookaleczania się czy nadużywanie substancji psychoaktywnych;
- Poniżanie dziecka, szturchanie itp, krzyczenie na dziecko,
- Zaburzenia pamięci i koncentracji uwagi dziecka,
- Zachowania destrukcyjne lub autodestrukcyjne,
- Nadmierna agresywność lub nadmierna apatia, depresja i stany lękowe, tiki, zaburzenia mowy,
- Nadmierne podporządkowanie się poleceniom dorosłych.

Notatka służbowa

Dotyczy dziecka:
(imię, nazwisko, adres)

W dniu wykonując swoje zadania w:

.....
(podać miejsce)

otrzymałem(am) następujące informacje/zauważyłem(am) następujące objawy*, na podstawie których można podejrzewać krzywdzenie dziecka:

(proszę podać istotne informacje dot. wyglądu, zachowania, stanu fizycznego i psychicznego dziecka, zgłaszanych dolegliwości, cytaty jego wypowiedzi)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Zgłaszającym(y) był(li):

Świadkiem(ami) zdarzenia/sporządzenia notatki był(li):

Podjąłem(ęłam) następujące działania:

Notatkę przekazałem(am) (komu),
w dniu

.....
(miejscowość, data)

.....
(podpis)

Rejestr zgłoszonych podejrzeń krzywdzenia małoletniego

Lp.	Data zgłoszenia	Osoba zgłaszająca/sporządzająca notatkę	Imię i nazwisko małoletniego	Rodzaj zdarzenia	Uwagi	Podpis osoby wprowadzającej dane do rejestru

KARTA INTERWENCJI ZESPOŁU DS. INTERWENCJI

Imię i nazwisko małoletniego	
Przyczyna interwencji - opis	
Osoba składająca zamówienie o podejrzeniu krzywdzenia	
Osoba podejrzana o krzywdzenie dziecka:	
Skład Zespołu ds. Interwencji:	Data pierwszego spotkania i podpisy członków:
<p>Opis podjętych działań przez ZI lub wskazania do odstąpienia od podejmowania działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyznaczenie osoby/osób do przeprowadzenia rozmowy z dzieckiem i/lub niekrzywdzącym opiekunem, pracownikiem czy z innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej dziecka (data) • ustalenia (data) • wskazania do odstąpienia od dalszych działań (data) <p style="text-align: center; margin-top: 20px;">Podpisy członków ZI:</p>	

.....
(miejsowość i data)

**OŚWIADCZENIE
O PAŃSTWIE LUB PAŃSTWACH ZAMIESZKIWANIA
W CIĄGU OSTATNICH 20 LAT, INNYCH NIŻ RZECZPOSPOLITA POLSKA**

Ja
(imię i nazwisko czytelnie)

nr pesel: lub/i nr paszportu

Niniejszym oświadczam, że:

- zamieszkiwałem/am w następującym państwie lub następujących państwach w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczpospolita Polska:*

..... **
(wymienić państwa)

- nie zamieszkiwałem/am w państwach w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczpospolita Polska.*

Jednocześnie oświadczam, że:

- posiadam obywatelstwo państwa innego niż Rzeczpospolita Polska:*

..... **
(wymienić państwa)

- nie posiadam obywatelstwo państwa innego niż Rzeczpospolita Polska*

Jestem świadoma/y odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
(data i czytelny podpis)

* niepotrzebne skreślić

** wpisać nazwę/nazwy państw lub „nie dotyczy”

.....
(miejsowość i data)

OŚWIADCZENIE

Ja

.....
(imię i nazwisko czytelnie)

nr pesel: lub/i nr paszportu

Niniejszym oświadczam, że zamieszkiwałem/am w następującym państwie lub następujących państwach w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczpospolita Polska:

..... **
(wymienić państwa)

Jednocześnie oświadczam, że:

- posiadam obywatelstwo państwa innego niż Rzeczpospolita Polska:*

..... **
(wymienić państwa)

- nie posiadam obywatelstwo państwa innego niż Rzeczpospolita Polska*

Oświadczam, że prawo państwa, w którym zamieszkiwałem w ciągu ostatnich 20 lat, z którego ma być przedłożona informacja, o której mowa w art. 21., ust. 4–6 Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich, nie przewiduje jej sporządzenia lub w danym państwie nie prowadzi się rejestru karnego, w związku z tym oświadczam, że nie byłam/em prawomocnie skazana/y w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec mnie innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściłam/em się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania przeze mnie wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.

Jestem świadoma/y odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
(data i czytelny podpis)

* niepotrzebne skreślić

** wpisać nazwę/nazwy państw lub „nie dotyczy”

ANKIETA MONITORUJĄCA REALIZACJĘ STANDARDÓW

Lp.	Pytanie	Tak	Nie
1.	Czy znasz dokument – Standardy ochrony małoletnich w PCPR?		
2.	Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia dzieci?		
3.	Czy znasz procedurę podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego?		
4.	Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w Standardach ochrony dzieci przed krzywdzeniem przez innego pracownika?		
5.	Czy masz jakieś uwagi/poprawki/sugestie dotyczące Standardów, ujętych tam zasad czy procedur? (wpisz poniżej)		
6.	Jakie inne zagadnienia należałoby włączyć do Standardów i dlaczego? Jakie regulacje proponujesz?		
7.	Czy jakieś zagadnienia należałoby usunąć ze Standardów? Jeśli tak, to jakie i dlaczego?		

Standardy ochrony małoletnich w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach (wersja skrócona dla małoletnich)

W PCPR wprowadzone zostały Standardy ochrony małoletnich, w których zawarto informacje jakie są właściwe zachowania wobec Ciebie oraz gdzie zgłaszać, gdy Tobie lub innemu dziecku dzieje się krzywda.

Standardy w PCPR dotyczą każdego dziecka przebywającego w rodzinie zastępczej lub każdego dziecka, które korzysta z naszych usług.

Standardy opublikowane są na stronie <http://pcpr.infochojnice.pl/> oraz dostępne są w siedzibie naszej jednostki.

Jeśli jesteś świadkiem krzywdzenia lub sam czujesz się krzywdzony (w szkole, w domu lub w jakimkolwiek innym miejscu) powiedz nam: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chojnicach, ul. Piłsudskiego 30, tel. 52 33 44 480.

Informacje dla Ciebie, gdzie poza naszą instytucją możesz szukać pomocy:

- Dziecięcy telefon zaufania rzecznika praw dziecka: 800 12 12 12
- Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży: 116 111
- Policja, służby ratunkowe : 112
- Niebieska Linia : 800 120 002

Krzywdzenie dziecka to zamierzone lub niezamierzone działanie osoby dorosłej lub innego dziecka, które ujemnie wpływa na Twój stan fizyczny lub psychiczny, a w szczególności narażające Ciebie na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające Twoją godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, wywołujące cierpienia i krzywdy.

W przypadku doświadczenia jakiegokolwiek z wyżej wymienionych form krzywdzenia ze strony osób dorosłych lub innych dzieci zawiadom pracownika PCPR w Chojnicach, a wówczas stosownie do zgłoszonej sytuacji zostanie uruchomiona odpowiednia procedura.

Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy Tobą a pracownikami PCPR i rodziną zastępczą lub innymi dziećmi zostały opisane w Rozdziale II przyjętych w PCPR Standardów ochrony małoletnich.

Najważniejsze, abyś wiedział, że naczelną zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez pracowników PCPR czy rodzinę zastępczą jest działanie dla Twojego dobra, dla zapewnienia Ci bezpieczeństwa i odpowiedniej dla Ciebie opieki. Niedopuszczalne jest krzywdzenie Ciebie w jakiegokolwiek formie.

Masz prawo do prywatności i ochrony dóbr osobistych, w tym Twojego wizerunku, a prawo to chronione jest przepisami prawa.

Jeśli wg Ciebie coś w obowiązujących w PCPR Standardach ochrony małoletnich wymaga zmiany, aktualizacji masz prawo zgłoszenia swoich uwag do przyjętych standardów Dyrektorowi lub Zastępcy Dyrektora PCPR, którzy poinformują Cię o rozpatrzeniu Twoich uwag czy propozycji zmian do Standardów.

ZACHOWANIA PRACOWNIKÓW PCPR WZGLĘDEM DZIECI

POMOC

112

*numer alarmowy w sytuacjach
 zagrożenia zdrowia i życia*

116 111

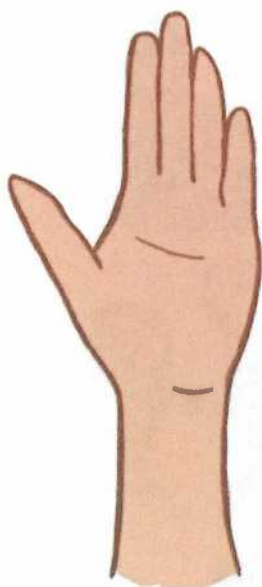
*CAŁODOBOWY
 Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży*

800 12 12 12

*CAŁODOBOWY
 Dzielący Telefon Zaufania Rozmowa Prosto Dziecko*

MIEDZYNARODOWY ZNAK POMOCY

POMOC

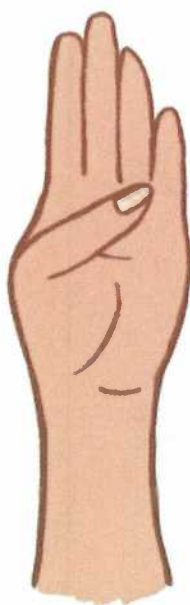

Numery alarmowe:

800 12 12 12

CALODOBOWY

Distynguj Telefon Zaufania Rozwikła Prawy Osiemka

116 111

CALODOBOWY

Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży

112

Numery alarmowe w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia